Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U103579

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-10-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бочарова Марина Іванівна

2. Bocharova Maryna Ivanivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-09-2021

Спеціальність за освітою: Агрономія

Місце роботи здобувача: Національний науковий центр "Інститут землеробства Національної академії аграрних наук"

Код за ЄДРПОУ: 00496834

Місцезнаходження: вул. Машинобудівників, буд. 2-б, смт. Чабани, Києво-Святошинський р-н., Київська обл., 08162, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 27.380.01

Повне найменування юридичної особи: Миронівський інститут пшениці імені В. М. Ремесла Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00496863

Місцезнаходження: вул. Центральна, буд. 68, с. Центральне, Миронівський р-н., Київська обл., 08853, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут землеробства Національної академії аграрних наук"

Код за ЄДРПОУ: 00496834

Місцезнаходження: вул. Машинобудівників, буд. 2-б, смт. Чабани, Києво-Святошинський р-н., Київська обл., 08162, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.03

Тема дисертації:

1. Особливості створення вихідного матеріалу для селекції видів пажитниці в умовах Лісостепу України.

2. Features of the creation of source material for breeding Lolium species in the Forest-Steppe of Ukraine.

Реферат/анотація:

1. У дисертаційній роботі наведено практичне вирішення актуального завдання, щодо виявлення особливостей створення вихідного матеріалу для селекції пажитниці багатоквіткової на продуктивне довголіття та пажитниці багаторічної на підвищення кормової і насіннєвої продуктивності шляхом міжвидової гібридизації з використанням методу поліплоїдії в умовах північної частини Лісостепу України. За результатами комплексної оцінки за стійкістю до вилягання та продуктивністю виділено кращі зразки пажитниці багаторічної – низькорослий 36186 (DNK) та три середньорослих 40260 (GBR), 40268 (DNK) і 40310 (DEU). Серед сортів – Лета (UKR), Андріана 80 (UKR), Дрогобицький 1 (UKR), Дрогобицький 2 (UKR) і Дрогобицький 16 (UKR), а між дикорослими низькорослими популяціямим – 01/06 та селекційний зразок

пажитниці багатоквіткової – 41–5/05 (UKR). У результаті порівняльного аналізу методів примусового та обмежено-вільного запилення, найрезультативнішим виявився спосіб примусового запилення за якого у гібридної комбінації пажитниця багатоквіткова селекційний номер 41–5/05 / Андріана 80 досягнутий максимальний (11,7 %) рівень зав'язування насіння. Визначено, що шляхом індивідуального добору за маркерними (морфологічними) ознаками у четвертому поколінні можливо сформувати стабільні гібридні популяції генотипу пажитниця багатоквіткова та пажитниця багаторічна. Виявлено, що колхіцинування насіння за міжвидової гібридизації Lolium multiflorum L. / Lolium perenne L. дає змогу отримати фертильні і продуктивні генотипи. Установлено, що найбільш морозостійкими є гібридна комбінація пажитниця багатоквіткова селекційний номер 41–5/05 / Андріана 80, з якої шляхом індивідуального добору створено два генотипи: пажитниця багаторічна (диплоїд) та пажитниця багатоквіткова (тетраплоїд). Сорт пажитниці багатоквіткової Берегиня у 2019 р. внесений до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні та рекомендований для вирощування в умовах Полісся, а сорт пажитниці багаторічної Славетна внесений у 2020 р. до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні та рекомендований для вирощування в умовах Степу, Лісостепу і Полісся.

2. The dissertation work presents a theoretical substantiated and new solution of the urgent problem on identifying the features of creating source material for breeding Italian ryegrass for productive longevity and perennial ryegrass for increasing fodder and seed productivity when using interspecific hybridization in combination with polyploidy, under conditions of northern part of the Forest-Steppe of Ukraine. According to the results of comprehensive assessment, in terms of lodging resistance and productivity, there were identified the best samples of perennial ryegrass, namely, short height sample 36186 (DNK) and three medium-height ones 40260 (GBR) 40268 (DNK), and 40310 (DEU). There were distinguished as the best samples of Italian ryegrass, namely, the varieties of Ukrainian breeding Leta, Andriana 80; Drohobytskyi 1, Drohobytskyi 2, Drohobytskyi 16, wild short height forms 01/06 as well as breeding sample 41–5/05. Resulted from the analysis of forced vs. limited free pollination, forced pollination was revealed to be the most effective method, in which the maximum (11.7 %) level of seed setting was achieved by the hybrid combination of Italian ryegrass breeding sample 41–5/05 / Andriana 80. It was determined that by individual selection for marker (morphological) traits it was possible to form stable hybrid populations in the fourth generation of Italian ryegrass and perennial ryegrass. It was revealed that seed treatment with colchicines permitted to obtain fertile progeny resulted from interspecific hybridization Lolium multiflorum L. / Lolium perenne L. It was found that the hybrid combination Italian ryegrass breeding sample 41–5/05 / Andriana 80 was the most frost-resistant one, and by individual selection it resulted in two genotypes: perennial ryegrass (diploid) and (tetraploid). In 2019, the Italian ryegrass variety Berehynia was put on the State Register of Plant Varieties Suitable for Dissemination in Ukraine and recommended for cultivation in the Forest-Steppe and Polissia. In 2020 the perennial ryegrass variety Slavetna was put on to the State Register of Plant Varieties Suitable for Dissemination in Ukraine and recommended for cultivation in the Steppe, Forest-Steppe and Polissia.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Батерук Микола Миколайович

2. Bateruk Mykola Mykolaiovych

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Москалець Валентин Віталійович

2. Moskalets Valentyn Vitaliiovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бугайов Василь Дмитрович

2. Buhaiov Vasyl Dmytrovych

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Демидов Олександр Анатолійович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Демидов Олександр Анатолійович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.